

ORGANIZACJA EGZAMINÓW PRAKTYCZNYCH NA KATEGORIĘ „AM, A1, A2 i A”

Kandydat na kierowcę zapisując się w biurze obsługi klienta na egzamin praktyczny otrzymuje „zaświadczenie o wyznaczeniu terminu egzaminu państwowego” zawierające:

- Termin egzaminu (data i godzina);
- Grupę egzaminacyjną - kat. prawa jazdy AM, A1, A2, A;
- Uwagę dotyczącą zabrania ze sobą dokumentu tożsamości (dowód osobisty, paszport lub karta stałego pobytu).

Istotne informacje dotyczące organizacji przebiegu egzaminu podano na odwrocie zaświadczenia.

Egzamin praktyczny na prawo jazdy składa się z egzaminu na placu manewrowym i w ruchu drogowym. Część pierwsza egzaminu na prawo jazdy kat. „AM, A1, A2 i A” realizowana jest na placu manewrowym WORD dla całej grupy osób, na określonej w zaświadczeniu godzinę. Po zakończonym egzaminie na placu manewrowym osoby, które go zdały, kolejno przystępują do drugiej części egzaminu w ruchu drogowym.

W wyznaczonym dniu i godzinie zdający oczekuje na rozpoczęcie egzaminu praktycznego przed wejściem do ośrodka, w poczekalni znajdującej się przy wejściu głównym do WORD tj. obok portierni pogotowia ratunkowego. Osoby, które zdają w jednym dniu egzamin łączony (teoria + praktyka) informowane są przez egzaminatora prowadzącego egzamin teoretyczny o czasie i miejscu rozpoczęcia egzaminu praktycznego.

Egzaminy praktyczne rozpoczynają się co godzinę (od 8.00 do 19.00).

O każdej pełnej godzinie koordynator przekazuje przez głośniki do poczekalni informację o rozpoczęciu egzaminu, następnie jeden z egzaminatorów krótko omawia tam organizację jego przebiegu.

Losowania egzaminatorów, indywidualnie dla każdej z osób oczekujących na egzamin, dokonuje koordynator korzystając z zatwierdzonego przez dyrektora WORD elektronicznego systemu.

Egzaminator rozpoczynając egzamin sprawdza tożsamość osoby przystępującej do egzaminu (posiadanie jednego z wyżej wymienionych dokumentów tożsamości jest warunkiem przystąpienia do egzaminu) oraz **przedstawia organizację przebiegu egzaminu**. Przekazuje także osobom przystępującym do egzaminu sposób podawania poleceń do wykonywania zadań na placu manewrowym i w ruchu drogowym. Na koniec zawsze pyta „czy zrozumiałe są zasady przebiegu egzaminu?”. Jeśli ktoś ze zdających ma jakieś wątpliwości co do zasad przebiegu egzaminu jest to właściwy moment by je wyjaśnić.

Część praktyczna egzaminu państwowego na placu manewrowym polega na:

Wykonaniu na placu manewrowym zadań określonych dla prawa jazdy kategorii „AM, A1, A2 i A” w tabeli nr 2 – poz. 1 oraz 7-10 zgodnie z techniką kierowania pojazdem i kryteriami określonymi w tabeli nr 4. (tabele zamieszczono w dalszej części tekstu).

Egzamin praktyczny na placu manewrowym obejmuje sprawdzenie :

- przygotowania pojazdu do jazdy, w tym między innymi umiejętności sprawdzenia stanu technicznego podstawowych elementów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo jazdy dla wszystkich kategorii prawa jazdy,
- umiejętności wykonywania manewrów, które realizowane są na placu manewrowym ośrodka.

Zadania egzaminacyjne powinny być wykonane zgodnie z techniką kierowania pojazdem i kryteriami określonymi w tabeli nr 4.

Warunkiem przeprowadzenia egzaminu państwowego w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2, lub A jest zapewnienie sobie przez osobę egzaminowaną odpowiedniego stroju ochronnego w postaci:

- a) wiązanego obuwia na płaskiej podeszwie,
- b) spodni z długimi nogawkami,
- c) kurtki z długimi rękawami zapinanej na suwak, guziki lub zatrzaski,
- d) rękawic zakrywających całe dłonie;

Pamiętać należy, że części praktycznej egzaminu w ruchu drogowym nie można przeprowadzić w przypadku, gdy osoba egzaminowana kieruje pojazdem na placu manewrowym w sposób pozwalający stwierdzić, że jej zachowanie zagraża bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego.

Przez takie zachowanie osoby egzaminowanej, rozumie się w szczególności:

- 1) przejechanie kołem przez linie wyznaczające zewnętrzne krawędzie stanowisk;
- 2) najechanie albo potrącenie pachołka lub tyczki;
- 3) dwukrotne nieprawidłowe wykonanie zadania, o którym mowa w poz. 7-10 tabeli nr 2.

Zadania egzaminacyjne na placu manewrowym kategoria „AM, A1, A2 i A” prawa jazdy wykonujemy w następującej kolejności:

1. Przygotowanie do jazdy, sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu odpowiedzialnych bezpośrednio za bezpieczeństwo jazdy.
7. Slalom wolny (jazda po łukach w kształcie cyfry 8 i pomiędzy 5 pachołkami* ustawionymi na wyznaczonym pasie ruchu).
8. Slalom szybki (jazda pomiędzy 3 pachołkami ustawionymi na placu manewrowym).
9. Ominięcie przeszkody (tylko kat. A1, A2 i A).
10. Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu.
11. Hamowanie awaryjne (tylko kat. A1, A2 i A) (zadanie to określone jest w tabeli 7).

Wyciąg z tabeli nr 2 (zadania na placu manewrowym)

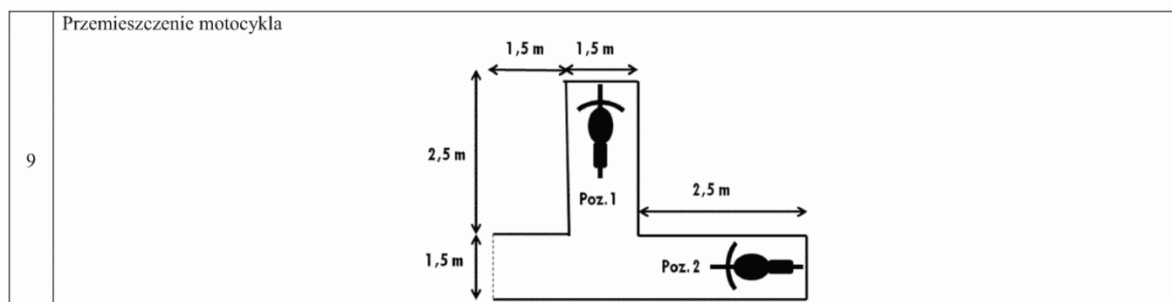
Poz.	Zadania egzaminacyjne
1	Przygotowanie do jazdy, sprawdzenia stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu odpowiedzialnych bezpośrednio za bezpieczeństwo jazdy
7	Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu
8	Slalom wolny (jazda po łukach w kształcie cyfry 8 i pomiędzy 5 pachołkami* ustawionymi na wyznaczonym pasie ruchu)
9	Slalom szybki (jazda pomiędzy pachołkami ustawionymi na placu manewrowym)
10	Ominięcie przeszkody

Tabela nr 4.

Przygotowanie do jazdy, sprawdzenia stanu technicznego podstawowych elementów pojazdu odpowiedzialnych bezpośrednio za bezpieczeństwo jazdy.

Poz.	Poz. zadania z tabeli nr 2	Kryteria
1	1	<p>1) sprawdzenie stanu technicznego podstawowych elementów pojazdów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo ruchu drogowego - osoba egzaminowana musi zaprezentować, że potrafi sprawdzić:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) poziom oleju w silniku, c) poziom płynu hamulcowego, e) działanie sygnału dźwiękowego, f) działanie świateł pozycyjnych/postojowych, g) działanie świateł mijania, h) działanie świateł drogowych, i) działanie świateł hamowania "STOP", j) działanie świateł cofania, k) działanie świateł kierunkowskazów, <p>- jeżeli występuje;</p> <p>Sposób wykonania części zadania określonej w pkt 1:</p> <ul style="list-style-type: none"> - na wykonanie czynności osoba egzaminowana ma nie więcej niż 5 minut, - osoba egzaminowana powinna co najmniej wskazać, gdzie i przy użyciu jakich przyrządów lub wskaźników sprawdza się poziom odpowiednich płynów w pojeździe, - w przypadku dokonywania sprawdzenia świateł, o których mowa w lit. i lub j, osoba egzaminowana może poprosić egzaminatora o potwierdzenie działania światła zewnętrznego, - losowy dobór elementów czynności dla każdej osoby egzaminowanej dokonywany jest przez ośrodek egzaminowania przy użyciu urządzenia komputerowego. Urządzenie losuje 1 element spośród elementów określonych w lit. a-e oraz 1 element spośród elementów określonych w lit. f-k. W przypadku gdy ośrodek egzaminowania nie dysponuje odpowiednim urządzeniem komputerowym, losowego doboru elementów części pierwszej zadania dokonuje każda osoba egzaminowana, przed przystąpieniem do wykonania zadania, z zachowaniem podziału losowanych elementów zadania jak dla losowania komputerowego; <p>2) właściwe ustawienie fotela, lusterek, zagłówków i zapięcie pasów bezpieczeństwa (jeżeli pojazd jest w nie wyposażony), włączenie świateł odpowiednich do jazdy w ruchu drogowym;</p> <p>Sposób wykonania części zadania określonej w pkt 2:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w lewym lusterku kierowca powinien widzieć lewy bok pojazdu i lewy obszar przestrzeni za pojazdem, - w prawym lusterku kierowca powinien widzieć prawy bok pojazdu i prawy obszar przestrzeni za pojazdem, <p>3) dodatkowo dla kategorii AM, A2, A1, A:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykorzystanie odpowiedniego stroju ochronnego, o którym mowa

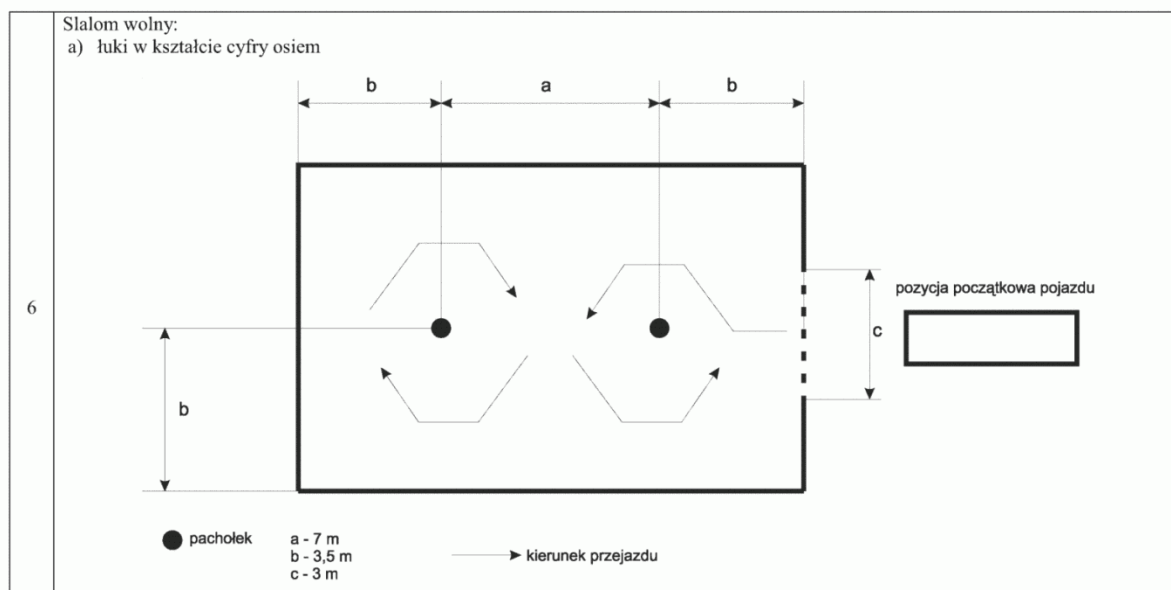
		<p>w § 13 ust. 1 pkt 1 lit. f oraz pkt 3 rozporządzenia, b) sprawdzenie stanu łańcucha (w przypadku gdy pojazd jest wyposażony w łańcuch), c) zdjęcie pojazdu z podpórki i przemieszczenie go przy unieruchomionym silniku, d) podparcie pojazdu na podpórce; Sposób wykonania części zadania określonej w pkt 3: - zdjęcie z podpórki i przemieszczenie pojazdu z poz. 1 do poz. 2 w wyznaczonym stanowisku przy unieruchomionym silniku, - nienajeżdżanie na linie ograniczające stanowisko, - maksymalnie 3 zmiany kierunku ruchu (do tyłu, do przodu, do tyłu);</p>
--	--	---

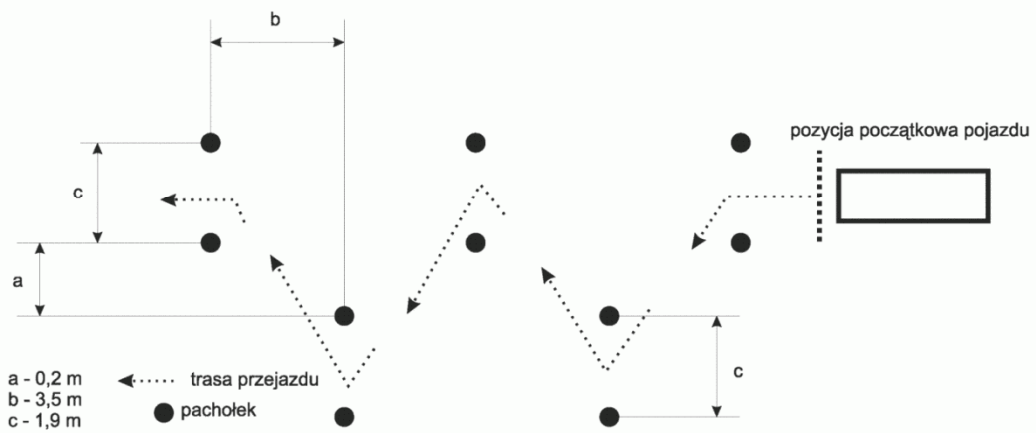
Slalom wolny (jazda po łukach w kształcie cyfry 8 i pomiędzy 5 pachołkami ustawionymi na wyznaczonym pasie ruchu).

Wyciąg z tabeli nr 4 (zдания на плацу маневровым - kryteria)

Poz.	Poz. zadania z tabeli nr 2	Kryteria
7	8	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy: a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie - łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; 2) <u>5-krotny przejazd po łukach w kształcie cyfry 8;</u> 3) <u>2-krotny przejazd pomiędzy 5 bramkami;</u> 4) upewnianie się o możliwości skręcenia; Sposób wykonania zadania: a) niepodpieranie się nogami, b) nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, c) niepotrącanie pachołków</p>

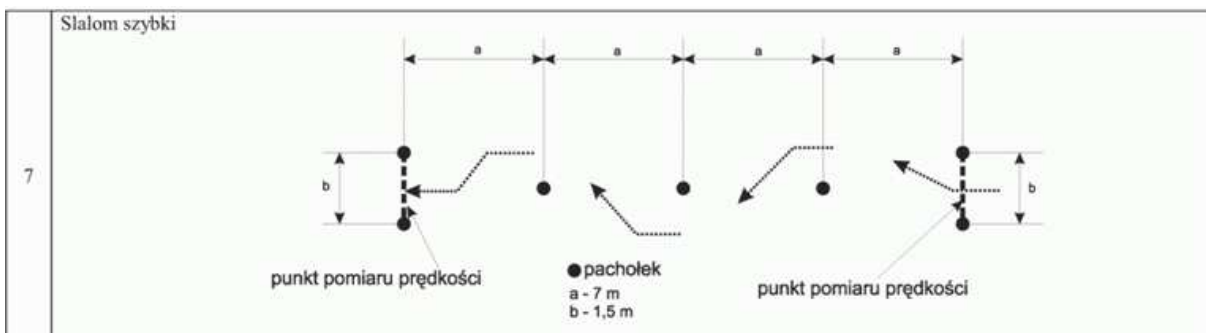

b) slalom pomiędzy bramkami

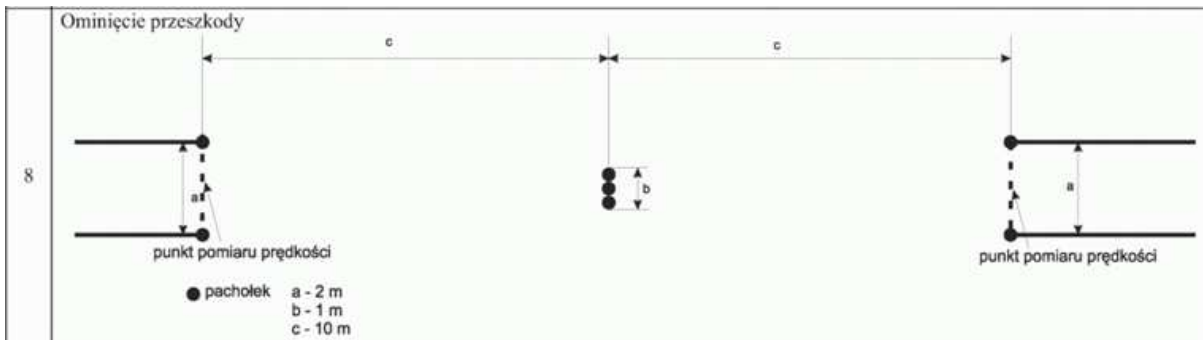

Slalom szybki (jazda pomiędzy pachołkami ustawionymi na placu manewrowym)

8	9	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym, b) ocena sytuacji wokół pojazdu, c) płynne ruszenie - łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika; <p>2) 2-krotny przejazd pomiędzy 5^{**} pachołkami;</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) średnia prędkość 1 przejazdu nie może być mniejsza niż 30 km/h, b) przejazdy muszą odbywać się na 2 lub 3 biegu c) niepodpieranie się nogami, d) nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne, e) niepotracanie pachołków
---	---	--

Ominięcie przeszkody (tylko kat. A1, A2 i A)

Ruszanie z miejsca do przodu na wzniesieniu

9	10	<p>1) upewnienie się o możliwości jazdy:</p> <p>a) wykluczenie prawdopodobieństwa spowodowania zagrożenia w ruchu drogowym,</p> <p>b) ocena sytuacji wokół pojazdu,</p> <p>c) płynne ruszenie - łagodne puszczenie sprzęgła, zwiększenie obrotów silnika;</p> <p>2) 2-krotny przejazd pasem ruchu, na którym jest ustawiona przeszkoda;</p> <p>Sposób wykonania zadania:</p> <p>a) prędkość najazdu mierzona w wyznaczonym miejscu nie może być mniejsza niż 50 km/h,</p> <p>b) przeszkodę omija się raz z prawej, raz z lewej strony, tak aby zaprezentować umiejętność wykonania przeciwnokrętu w prawo i w lewo,</p> <p>c) niepodpieranie się nogami,</p> <p>d) nienajeżdżanie na linie wyznaczające zadania egzaminacyjne,</p> <p>e) niepotracanie pachołków</p>
---	----	--

6	7	<p>Przy ruszaniu pojazd nie powinien cofnąć się więcej niż 0,2 m, a silnik nie powinien zgasnąć - osoba egzaminowana w trakcie wykonywania tego manewru po zatrzymaniu pojazdu na wzniesieniu zaciąga hamulec awaryjny, a następnie rusza do przodu, zwalniając go.</p>
---	---	---

Ostatnie zadanie na placu manewrowym - Hamowanie wykonywane w sytuacjach awaryjnych – realizowane jest od prędkości minimum 50 km/h przy użyciu przedniego i tylnego hamulca motocykla.

Egzamin praktyczny w ruchu drogowym :

Egzamin w ruchu drogowym na prawo jazdy kat. „AM, A1, A2 i A” rozpoczyna się z parkingu za wjazdem do ośrodka, po zakończeniu egzaminu na placu manewrowym przez wszystkie osoby z grupy.

Ta część egzaminu praktycznego polega na wykonaniu w ruchu drogowym programu egzaminacyjnego określonego w zamieszczonej poniżej w tabeli nr 7 zgodnie z przepisami ruchu drogowego i techniką kierowania pojazdem. **W trakcie egzaminu w ruchu drogowym egzaminator wydaje polecenia dotyczące zmiany kierunku jazdy lub wykonania przewidzianych instrukcją dodatkowych zadań. Polecenia te wydawane są z wyprzedzeniem umożliwiającym bezpieczne i prawidłowe wykonanie zadań i nie mogą być sprzeczne z przepisami ruchu drogowego oraz nie mogą stwarzać możliwości zagrożenia.** W trakcie egzaminu na prawo jazdy kategorii „AM, A1, A2 i A” egzaminator wydaje polecenia i ocenia wykonanie zadań egzaminacyjnych z pojazdu egzaminacyjnego, jadącego za osobą egzaminowaną, korzystając z połączenia drogą radiową.

Egzamin na prawo jazdy kat. AM w ruchu drogowym odbywa się na wyznaczonej na stałe trasie egzaminacyjnej, której przebieg jest zamieszczony na stronie internetowej WORD i wywieszony w dziale obsługi klienta.

W przypadku popełnienia przez zdającego błędu, egzaminator powiadomi o tym mówiąc „błąd” lub „to zadanie zostało wykonane nieprawidłowo”. Gdy zdający to samo zadanie wykona dwukrotnie nieprawidłowo, egzaminator powiadomi zdającego, że wynik egzaminu jest negatywny - egzamin nie będzie jednak przerwany. Przerwanie egzaminu następuje z chwilą wystąpienia okoliczności bezpośrednio zagrażających bezpieczeństwu, w tym w szczególności zachowań określonych w tabeli nr 1. Zdający w każdej chwili egzaminu może wnioskować o jego przerwaniu.

Po przerwaniu egzaminu, niezależnie od przyczyny, zawsze kierowanie pojazdem egzaminacyjnym przejmuje egzaminator.

Osoba egzaminowana uzyskuje:

- 1) pozytywny wynik części praktycznej egzaminu państwowego, jeżeli poprawnie wykonała zadania, o których mowa w tabeli nr 2 i 7.
- 2) negatywny wynik części praktycznej egzaminu państwowego, jeżeli:
  - a) dwukrotnie nieprawidłowo wykonała to samo zadanie egzaminacyjne,
  - b) zachowanie osoby egzaminowanej zagrażało bezpośrednio życiu lub zdrowiu uczestników ruchu drogowego, w szczególności zachowania określone w tabeli nr 1 lub gdy egzamin został przerwany na wniosek osoby egzaminowanej.

Po zakończeniu części praktycznej egzaminu państwowego egzaminator:

- 1) szczegółowo omawia z osobą egzaminowaną wynik części praktycznej egzaminu państwowego, a jeżeli wynik jest negatywny - podaje przyczyny jego uzyskania;
- 2) przekazuje osobie egzaminowanej wypełniony arkusz przebiegu części praktycznej egzaminu państwowego.

Tabela nr 7

Poz.	Zadania egzaminacyjne
1	Wjazd na drogę z obiektu przydrożnego
2	Jazda drogami dwukierunkowymi jednojezdniowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu, posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości
3	Jazda drogami dwukierunkowymi dwujezdniowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu, posiadającymi odcinki proste i łuki, wzniesienia i spadki, obniżone i podwyższone dopuszczalne prędkości
4	Jazda drogami jednokierunkowymi o różnej liczbie wyznaczonych i niewyznaczonych pasów ruchu
5	Przejazd przez skrzyżowania równorzędne (trzy- i czterowlotowe)
6	Przejazd przez skrzyżowania oznakowane znakami ustalającymi pierwszeństwo przejazdu (znak A-7, B-20, D-1 oraz w połączeniu z tabliczkami T-6a i T-6c) określonymi w przepisach w sprawie znaków i sygnałów drogowych
7	Przejazd przez skrzyżowania z sygnalizacją świetlną
8	Przejazd przez skrzyżowania, na których ruch odbywa się wokół wyspy
9	Przejazd przez skrzyżowania dwupoziomowe (wjazd i zjazd)*
10	Przejazd przez przejścia dla pieszych
13	Przejazd przez torowisko tramwajowe** i kolejowe*
14	Przejazd przez tunel
15	Przejazd obok przystanku tramwajowego i autobusowego
16	Wykonanie manewru wyprzedzania
17	Wykonanie manewru omijania
18	Wykonanie manewru wymijania (dla kategorii A1, A2, A przy prędkości co najmniej 50 km/h)
19	Wykonanie manewru zmiany pasa ruchu
20	Wykonanie manewru zmiany kierunku jazdy w lewo i prawo
21	Wykonanie manewru zawracania na skrzyżowaniu
22	Hamowanie od prędkości co najmniej 50 km/h do zatrzymania we wskazanym przez egzaminatora miejscu (manewr może być wykonany na placu manewrowym ośrodka egzaminowania) - manewr nie dotyczy kategorii AM i T prawa jazdy
23	Hamowanie wykonywane w sytuacjach awaryjnych - obowiązkowo w zakresie prawa jazdy kategorii AM, A1, A2 i A, w przypadku pozostałych kategorii nieobowiązkowe: - w przypadku prawa jazdy kategorii A1, A2 i A hamowanie awaryjne musi być wykonane przy prędkości minimum 50 km/h przy użyciu przedniego i tylnego hamulca motocykla, - manewr może być wykonany na placu manewrowym ośrodka egzaminowania

Tabela nr 1

Zachowania osoby egzaminowanej zagrażające bezpośrednio życiu i zdrowiu uczestników ruchu drogowego skutkujące przerwaniem egzaminu państwowego	
1	Spowodowanie kolizji drogowej
2	Omijanie pojazdu, który jechał w tym samym kierunku, lecz zatrzymał się w celu ustąpienia pierwszeństwa pieszym
3	Wyprzedzanie na przejściu dla pieszych i bezpośrednio przed nim
4	Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na oznakowanym przejściu
5	Nieustąpienie pierwszeństwa przez kierującego pojazdem, który skręca w drogę poprzeczną, pieszemu przechodzącemu na skrzyżowaniu przez jezdnię drogi, na którą wjeżdża pojazd
6	Niezatrzymanie pojazdu w razie przechodzenia przez jezdnię osoby niepełnosprawnej, używającej specjalnego oznaczenia, lub osoby o widocznej ograniczonej sprawności poruszania się w celu umożliwienia jej przejścia
7	Nieustąpienie pierwszeństwa pieszemu podczas cofania
8	Niezastosowanie się do: 8.1 sygnałów świetlnych, 8.2 sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kierowania ruchem drogowym, 8.3 sygnałów i poleceń podawanych przez osoby uprawnione do kontroli ruchu drogowego
9	Niezastosowanie się do znaków: 9.1 "stop", 9.2 "zakaz wjazdu", 9.3 "zakaz skręcania w lewo", 9.4 "zakaz skręcania w prawo", 9.5 "nakaz jazdy ...", 9.6 wskazujących dozwolone kierunki jazdy z pasa ruchu, 9.7 "linia podwójna ciągła"
10	Nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu: 10.1 na skrzyżowaniu, 10.2 pojazdom szynowym, 10.3 rowerzystom, 10.4 podczas zmiany pasa ruchu, 10.5 w razie przecinania się poza skrzyżowaniem kierunków ruchu lub torów jazdy pojazdów poruszających się po tej samej drodze, 10.6 podczas włączania się do ruchu, 10.7 podczas cofania
11	Naruszenie zakazu zawracania
12	Przekroczenie dopuszczalnej prędkości o więcej niż 20 km/h
13	Nieupewnienie się o możliwości wyprzedzania
14	Naruszenie zakazu wyprzedzania: 14.1 na przejazdach rowerowych i bezpośrednio przed nimi, 14.2 przy dojeżdżaniu do wierzchołka wzniesienia, 14.3 na zakrętach oznaczonych znakami ostrzegawczymi, 14.4 na skrzyżowaniach, 14.5 na przejazdach kolejowych i bezpośrednio przed nimi, 14.6 na przejazdach tramwajowych i bezpośrednio przed nimi
15	Niezastosowanie się do znaku "zakaz wyprzedzania"
16	Wyprzedzanie z niewłaściwej strony
* Odpowiednio do znaków umieszczonych na trasie egzaminu.	

* W rozporządzeniu w tabeli nr 2 błędnie nazwano to zadanie. Zgodnie z wykładnią Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej powinno brzmieć „przejazd pomiędzy 5 bramkami”.

** W rozporządzeniu w tabeli nr 4 błędnie nazwano to zadanie. Zgodnie z wykładnią Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej powinno brzmieć „przejazd pomiędzy 3 pachołkami”.

